

Bron: "Een groot gevaar" (Gemeentearchief Evergem, ca. 1920)

Welzijnsband Meetjesland
Archief- en documentbeheer

03/12/2020
1, NUMMER 2

BESMETTELIJKE ZIEKTEN – VAN ALLE TIJDEN?

We kunnen het niet ontkennen. Het jaar 2020 staat volledig in het teken van de gezamenlijke strijd tegen COVID-19. Maar hebben we deze strijd al eens eerder gevoerd? Onze archiefdienst dook in de Meetjeslandse archieven, op zoek naar een antwoord!

Difterie of de kroep, cholera, tuberculose, de Spaanse griep, dit zijn maar enkele van de voorbeelden van de ziektes waartegen de bevolking zich in het verleden moest wapenen. Het is dan natuurlijk niet verbazend dat de sporen van deze strijd duidelijk in de archieven terug te vinden zijn. De verschillende maatregelen die we dit jaar namen, lagen in het verleden ook aan de grond van het gevecht tegen de ziektes.

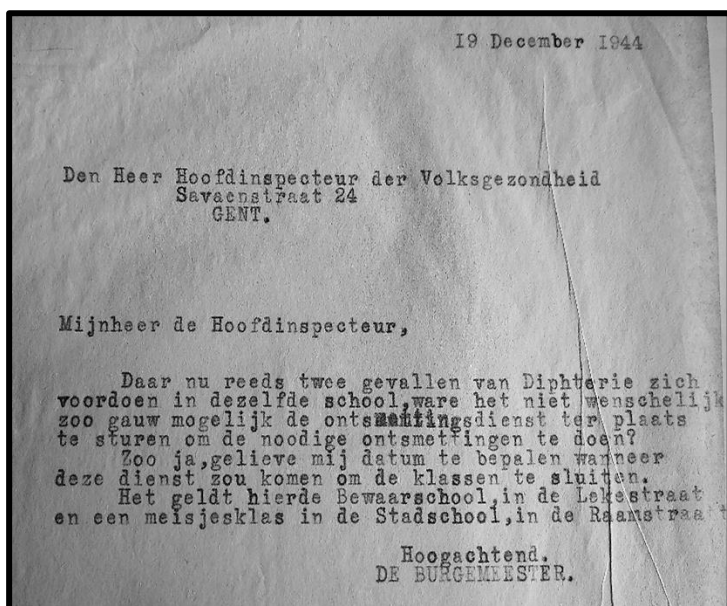
Ontsmetting kan gezien worden als de basis van de strijd tegen COVID-19. Zo is het belang van grondig handen wassen & ontsmetten de dag van vandaag niet te onderschatten. Ook in het verleden werd dit gezien als een absolute must. Dit alles onder het motto: 'Voorkomen is beter dan genezen'.

Ondanks de voorzorgmaatregelen is het natuurlijk soms het geval dat mensen toch besmet geraken. Om een verdere verspreiding van het virus tegen te gaan wordt er dan geopteerd om de patiënt af te zonderen. Ondertussen staan woorden zoals 'quarantaine' en zelfs 'lockdown' in ons geheugen gegrift.

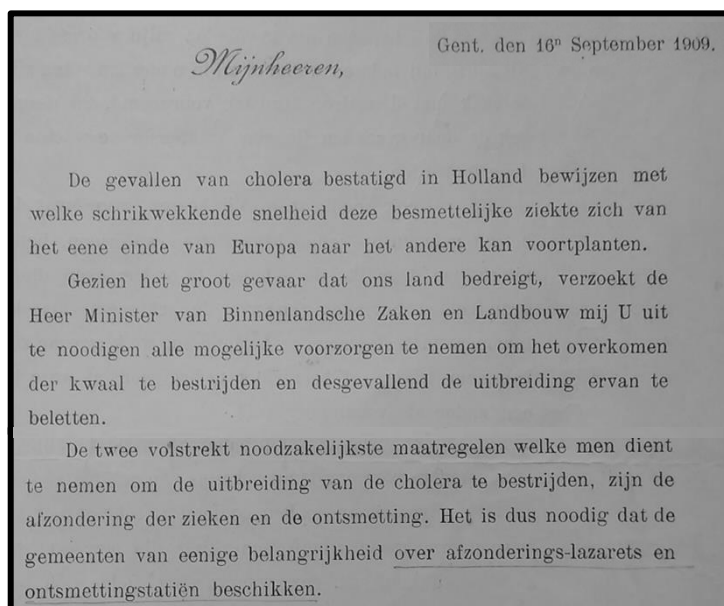
Hoewel ontsmetting en quarantaine ons helpen om de verspreiding van het coronavirus in te dijken, is het nog altijd wachten op het broodnodige vaccin. Door middel van vaccinatie bouwt ons lichaam een immuniteit op tegen een bepaalde ziekte, zodat in geval van besmetting ons lichaam de nodige bescherming heeft. Op deze manier wordt de fataliteit van de ziekte ferm ingeperkt.

Op pagina 2 & 3 enkele mooie voorbeelden van hoe men in het verleden in het Meetjesland met ontsmetting, quarantaine en vaccinatie omging. Deze stukken zijn slechts een greep uit de rijke Meetjeslandse archiefcollectie. We hopen deze met u in de toekomst te ontdekken.

ONTSMETTING

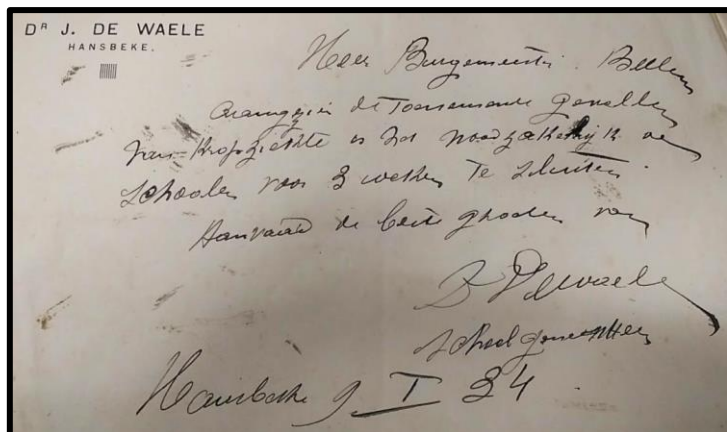

Hierboven: Brief van de burgemeester van Eeklo aan de hoofdinspecteur van Volksgezondheid inzake de vraag om klaslokalen te ontsmetten na twee gevallen van difterie. (Stadsarchief Eeklo, 1944)

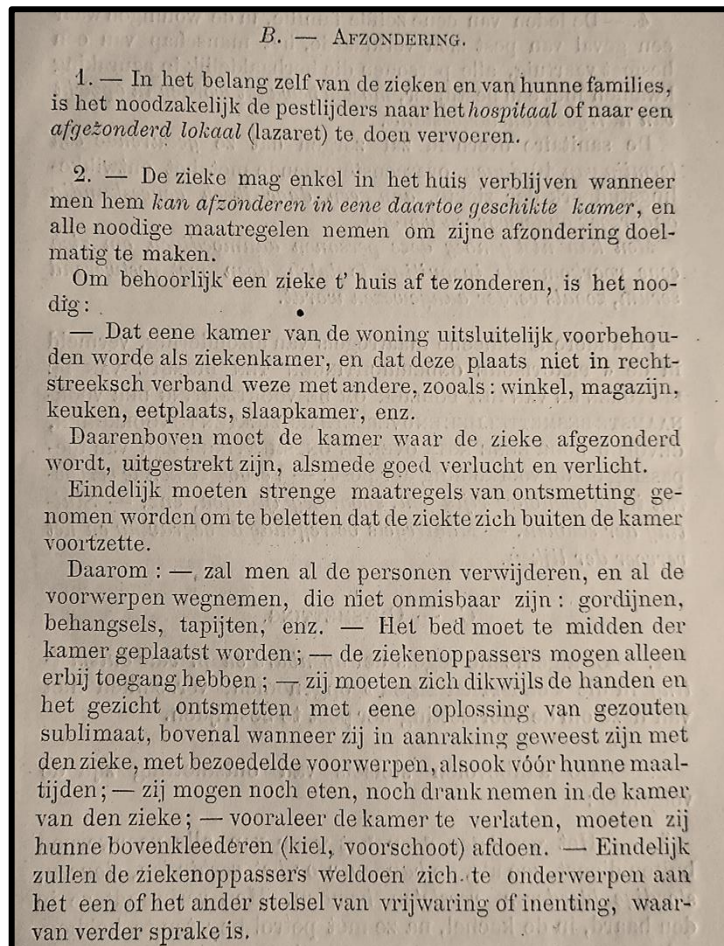
Hierboven: Brief van het provinciaal bestuur van Oost-Vlaanderen (Afdeling Openbare Gezondheid) over de snelle verspreiding van cholera door Europa. Ook hier wordt weer op het belang van ontsmetting gewezen. (Gemeentearchief Maldegem, 1909)

QUARANTAINE

Hierboven: Een arts uit Hansbeke raadt de burgemeester van Bellem aan de plaatselijke scholen drie weken te sluiten na het toenemen van gevallen van de kropziekte. Het briefje dateert uit het jaar 9 I 34 (dag 9 decade 34 van het jaar I volgens de republikeinse kalender), of ook wel maandag 26 augustus 1793. (Gemeentearchief Aalter, 1793)

Hiernaast: De publicatie "Besluiten en onderrichtingen betreffende de pest", uitgegeven door ministerie van landbouw in 1899, toont hoe de afzondering van een pestlijder er moet uitzien. (Stadsarchief Eeklo, 1899)

VACCIN

ÉTAT de toutes les Personnes lesquelles ont été vaccinés dans la commune d' Eeklo pendant les mois de novembre & Décembre 1820

N O M de la COMMUNE.	POPULATION.	Enfants nés pendant le trimestre	N O M S de ceux qui ont effectués l'opération de la vaccine, avec indication s'ils sont Médecins ou Chirurgiens, et le lieu de leur domicile.	N O M B R E de vaccinations opérées par chacun.			N o m b r e de ceux à qui on a inoculé la maladie des Enfants.	N o m b r e de ceux qui ont été atteints de la maladie des Enfants.				O B S E R V A T I O N S du B O U R G U E M A I T R E.
				Gratuitement.	Moyennant paiement.	T o t a l.		Morts à la suite de cette maladie.	Guéris sans con- server d'infir- mités.	Guéris mais ayant conservés des infirmités.	T o t a l.	
<u>Eeklo</u>	<u>7048</u>	<u>46</u>	<u>Debaert Docteur</u>	"	"	"	"	"	"	"	"	
			<u>Boye officier de santé</u>	"	"	"	"	"	"	"	"	
			<u>Dubois Iron</u>	"	<u>4</u>	<u>4</u>	"	"	"	"	"	
				"	<u>4</u>	<u>4</u>						

Fait & Dressé par nous Bourgmestre & Ecurier de la ville d'Eeklo
J. Debaert
J. Debaert

Hierboven: voorbeeldformulier dat aantoont hoe men bijhoudt wie reeds ingeënt is tegen koepokken. (Stadsarchief Eeklo, 1820)

De afbeeldingen in de hoofding en op het einde van deze nieuwsflash zijn afkomstig uit het boekje "Een groot gevaar" uitgegeven in ca. 1920 door het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen. Het wijst op de gevaren van de ziekte tuberculose en het geeft aan hoe men die ziekte kan voorkomen. Veel adviezen tonen opvallende gelijkenissen met maatregelen die we in de huidige pandemie nemen.

Bron: "Een groot gevaar" (Gemeentearchief Evergem, ca. 1920)

